

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

А. Анатолій ДІБРОВА

«30» травня 2023р.

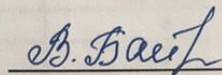

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри економіки

Протокол №15 від «29» 05 2023 р.

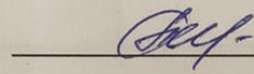
Завідувач кафедри

 Вікторія БАЙДАЛА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Економіка підприємства»

Людмила СТЕПАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Креативна економіка

Спеціальність: 051 – «Економіка»

Освітня програма: Економіка підприємства

Факультет: економічний

Розробник: к.е.н., доцент кафедри економіки Степасюк Л.М.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Креативна економіка»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	051 Економіка	
Освітня програма	Економіка підприємства	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	4	
Семестр	7	
Лекційні заняття	15 год	
Практичні, семінарські заняття	15 год	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	90 год	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни формування у здобувачів системи спеціальних знань у сфері розвитку креативної економіки та створення креативного погляду на економіку, як сферу закономірностей, які виникають у нашому житті у вигляді ціни, курсу валют, ситуацій на роботі і безлічі інших подій.

Завдання вивчення дисципліни передбачають такі основні аспекти: з'ясування особливостей формування та розвитку сучасної креативної економіки і креативних індустрій в Україні та за кордоном; формування нестандартного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до вирішення виробничих проблем, аналізу зовнішнього середовища в сучасних умовах становлення креативного суспільства в Україні.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- на міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньо-економічної політики держави.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання (ПРН):

4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни
- повного терміну денної (заочної) форми навчання

Програма дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Теоретичні аспекти формування, розвитку та становлення креативної економіки.

Тема 1. Особливості формування та розвитку креативної економіки.

Основною особливістю формування та розвитку креативної економіки є ефективне та збалансоване поєднання процесів генерування креативних ідей та отримання прибутку від їх реалізації. У вузькому розумінні це поєднання "творчості", "економіки та менеджменту".

Тема 2. Природа економічних криз

Суть економічної кризи, етапи її впливу на економіку країн. Історія та основні передумови виникнення світових криз. Механізм розвитку економічних і фінансових криз. Причини виникнення економічних криз в Україні, основні проблеми національної економіки.

Тема 3. Креативні індустрії та їх роль

Креативні індустрії, як перелік видів економічної діяльності, що мають потенціал до створення доданої вартості та робочих місць через культурне (мистецьке) або креативне вираження, а їх продукти та послуги є наслідком індивідуальної творчості, навичок і таланту.

Креативні індустрії (КІ) України включають візуальне мистецтво, сценічне мистецтво, видавничу діяльність, дизайн, моду, ІТ, аудіовізуальне мистецтво, архітектуру, рекламу, бібліотеки, архіви та музеї, народні художні промисли.

Тема 4. Цифрова економіка як складова креативної економіки

Основні напрями цифрової трансформації економіки, методи, підходи та принципи щодо впровадження цифрових технологій, фактори, що впливають на швидкість та ефективність використання інформаційних ресурсів. Окремі цифрові технології та їх застосування в економіці. Проблеми підвищення ефективності функціонування економічних систем за допомогою інструментів інтелектуального аналізу даних.

Цифрова економіка: застосування цифрових технологій і продуктів у економічних відносинах. Цифрові платформи як ядро цифровізації економіки. Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу.

МОДУЛЬ 2

Роль ресурсного забезпечення у розвитку креативної економіки

Тема 5. Інвестиції в креативній економіці

Види та джерела інвестицій в креативній економіці. Стадії розвитку стартап-проекту та джерела його фінансування в сфері креативних індустрій. Інвестиційна привабливість галузей креативної економіки

Тема 6. Інновації в креативній економіці

В сучасних умовах розвитку економіки основним фактором виробництва стає креативний людський капітал, а чинником економічного зростання – продукт креативної діяльності – інновації. Держави зацікавлені в оновленні продукції, наявності ринку нововведень (інновацій), основу яких становлять креативні ідеї та рішення. Інноваційно-креативний розвиток економіки спроможний забезпечити економічне зростання у довгостроковому періоді та дати імпульс креативній та інноваційній активності у майбутньому.

Тема 7. Бізнес – модель як особливий структурований погляд на діяльність підприємства

Розвиток поглядів і підходів на процес стратегічного управління компанією. Визначення, функції та механізм формування бізнес-моделі підприємства. Основні підходи до формування бізнес-моделі компанії.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тиж ден ь	у с ь ого	у тому числі					у с ь о го						
			л	п	ла б	інд	с.р		л	п	ла б	ін д	с.р	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти формування, розвитку та становлення креативної економіки														
Тема 1. Особливості формування та розвитку креативної економіки.			2	2			13							
Тема 2. Природа економічних криз			2	2			13							

Тема 3. Креативні індустрії та їх роль			2	2			13						
Тема 4. Цифрова економіка як складова креативної економіки			2	3			13						
Разом за змістовим модулем 1		69	8	9			52						
Змістовий модуль 2. Роль ресурсного забезпечення у розвитку креативної економіки													
Тема 5. Інвестиції в креативній економіці			2	2			13						
Тема 6. Інновації в креативній економіці			2	2			13						
Тема 7. Бізнес – модель як особливий структурований погляд на діяльність підприємства			3	2			12						
Разом за змістовим модулем 2		51	7	6			38						
Усього годин		120	15	15			90						

4. Теми семінарських занять
(навчальним планом не передбачені)

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Креативна економіка: основні складові її формування	2
2	Розвиток креативних індустрій в Україні	2
3	Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу	2
4	Стартап в креативній економіці	3
5	Інвестиційна привабливість галузей креативної економіки	2
6	Ірраціональне прийняття рішень	2
7	Базові правила успішного нетворкінгу.	2
	Всього	15

6. Теми лабораторних занять
(Не передбачено навчальним планом)

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Креативна економіка: основні складові її формування	13
2	Розвиток креативних індустрій в Україні	13
3	Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу	13
4	Стартап в креативній економіці	13
5	Інвестиційна привабливість галузей креативної економіки	13
6	Ірраціональне прийняття рішень	13
7	Базові правила успішного нетворкінгу.	12
	Всього	90

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Історія економічних поглядів.
2. Природа економічних криз.
3. Природа економічної нерівності.
4. Цінності і економічна успішність.
5. Ознаки ефективного суспільства.
6. Новий бізнес – як збільшити ймовірність його успіху.
7. Бізнес план до нового проєкту.
8. Суть та роль стартапів.
9. Показники інвестиційної привабливості проєкту.
10. Що спільного у фінансово успішних людей?
11. Ставлення до грошей в різних культурах.
12. Ставлення до економіки як метафора.
13. Цінності і економічна успішність.
14. Як виникла економіка?
15. Яке значення креативності в бізнесі?
16. Що таке коучинг?
17. Які види коучингу ви знаєте?
18. Назвіть основні особливості GROW-моделі коучингу?

Тестові завдання різних типів

1. Які типи мислення можна виділити за критерієм динамічності:

- а) догматичне, стереотипне, гнучке;

б) теоретичне, технократичне, емпіричне;

в) критичне, позитивне, наукове?

2. Метод пізнання, заснований на перенесенні одного чи ряду властивостей з відомого явища на невідоме:

а) зіставлення;

б) аналогія;

в) гіпотеза.

3. Зазначте правильну послідовність етапів креативного процесу:

а) інкубація;

б) інсайт;

в) фрустрація;

г) розроблення;

д) підготовка.

4. Які евристичні методи активізації креативності ви знаєте:

а) мозковий штурм;

б) експертне оцінювання;

в) колективний записник;

г) нейролінгвістичне програмування;

д) метод "Дельфі";

е) тригерна техніка.

5. Які моделі лідерства ви знаєте:

а) харизматичне;

б) демократичне;

в) авторитарне;

г) експертне.

6. У чому полягає сутність правила відносності питання:

- а) питання не повинне мати статичного характеру;
- б) мета має бути вказана якомога точніше;
- в) назва проблеми має бути короткою і символічною.

7. Клас проблем, які характеризуються наявністю внутрішніх резервів подальшого розвитку підприємства, – це:

- а) проблеми-можливості;
- б) проблеми-рутина;
- в) проблеми-криза.

8. Певна здатність людини сприймати власні почуття і відгукуватися на почуття інших:

- а) фізичний інтелект;
- б) чуттєвий інтелект;
- в) творчий інтелект;
- г) соціальний інтелект.

9. Які ви знаєте методи формування команд:

- а) кращі з кращих;
- б) члени команди зі "школи досвіду";
- в) експертний вибір;
- г) оцінка 360°?

10. У якому квадранті мотиваційної матриці працівники мотивовані отриманням задоволення від самої роботи:

- а) особистісна внутрішня;
- б) особистісна зовнішня;

в) міжособистісна внутрішня;

г) міжособистісна зовнішня?

9. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

Залежно від джерела знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (рішення задач, ділові ігри).

За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в навчальній діяльності:

- методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднують словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- *робота в малих групах* дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;

- *семінари-дискусії* передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;

- *мозкові атаки* – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;

- *кейс-метод* – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних

конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;

- *презентації* – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації.

10. Форми контролю

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 року, протокол №10, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу і має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквиуму тощо, що можна оцінити чисельно.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен - це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Диференційований залік - це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти програми виробничої практики, підготовки та захисту курсової роботи (проекту) .

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

1. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Поснова Т. В. Креативна економіка: сутність, особливості та передумови формування. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2018. № 3(2). С. 81–87.
2. Адамович, М. П. Креативний сектор економіки у соціальноекономічному розвитку України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2016. Вип. 19 (1). С. 17–21.
3. Азьмук, Н. А. Трансформація зайнятості при переході до цифрової економіки: глобальні виклики та стратегії адаптації: монографія. Київ: Знання, 2019. 335 с.
4. Бакуліна Н. Тенденції та перспективи розвитку креативної економіки в Україні. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2018. Вип. 23. С. 20–23.
5. Букацелі А. В. Креативне підприємництво як ресурс економіки Ефективна економіка. 2018. № 6
6. Варшава О.В. Роль креативних індустрій у процесі інноваційного розвитку економіки України. Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка. 2018. Вип. 2. С. 37–41.
7. Вахович, І. М. Розвиток креативної економіки в умовах транскордонного співробітництва. Проблеми економіки. 2014. № 3. С. 182–186.
8. Гринчук, Ю. С. Креативний потенціал України: аналіз, напрями розвитку. Економіка та держава. 2020. № 7 С. 6–15.
9. Гудима, Л. О. Креативна економіка: світовий досвід та виклики для України в межах кризових перетворен .Бізнес Інформ. 2020. № 5. С. 100–106.
10. Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток. монографія за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Л. Калініченко. Харків: Панов А. М., 2018. 315 с.

11. Ільчук В. Теоретичні засади формування креативних індустрій у розвитку реального сектора національної економіки. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 1. С. 9–19
12. Каленюк І. С. Розвиток людського капіталу в умовах становлення креативної економіки. Центрально-український науковий вісник. Економічні науки. 2020. Вип. 4. С. 77–85.
13. Карасьова Н. А. Досвід розвинених країн у сфері креативної економіки. Бізнес Інформ. 2019. № 10. С. 30–37.
14. Свінцицька О.М., Ткачук В.О. Креативна економіка та креативні індустрії: навч. посібн. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 218.
15. Проект, присвячений вивченню, розвитку та популяризації креативного мислення в Україні. URL: <https://creativecountry.org/projekt/>
16. Сайт Британської Ради з креативної економіки. URL: <http://www.britishcouncil.ru/programmes/arts/creative-economy>
17. Дослідження «Глобальний рейтинг креативності» (Global Creativity Index) [URL://http://martinprosperity.org/media/Global-Creativity-Index-2015.pdf](http://martinprosperity.org/media/Global-Creativity-Index-2015.pdf)
18. Банерджі Абхіджит, Дюфло Естер. Дієва економіка для важких часів. К: Наш Формат, 2021. 416с.
19. Геращенко О. Л. Економіка XXI: країни, підприємства, людини. Харків: Фоліо, 2019, 303с.